Ner 122. ROK 1841. WTOREK 1 CZERWCA

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Prokula.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Swiatopełk.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reanmura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 7" 871	+ 8° 6	3"' 28	Wschodni słaby	Pogoda	
28	2	7, 807	+ 17, 2	3, 51	WpnWschodni mocny	,,	
	10	7, 499	+ 11, 2	3, 68	Wschodni słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.
Od dnia 28 do dnia 29 Maja.

Friedmann Józef ob., Payzer Marya, Lipińska Salomea, Stanowski Ludwik ob., Szreniawski Stanisław ob., Bechticeff Praskowa, Grimm lekarz radzca nadworny, z Polski; Schuster Franciszek, Greipner August major ces. ross, Lubomierska Teressa xiężna, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Bogdański Antoni ob., Szymczykiewicz Konstanty i Maurycy ob., Prebendowska Wiktorya br., Łubieński Xawery ob., do Polski; — Bardzy Justyna, do Galicyi.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z WCZORAJSZEJ POCZTY.

— *Paryż* 19 *Maja.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych przeznaczono na tegoroczne pokrycie kosztów fortyfikacyi Paryża 92 miliony a na naprawę różnych twierdz pogranicznych i wewnątrz krajn 45,298,700 fr.

Moniteur parisien donosi, że pan Piscatory, członek izby deputowanych i największy nieprzyjaciel kolonizacyi Algiern, udaje się w tajnéj missyi do rządu greckiego. Domysły w téj mierze są różne i jedni utrzymują, iż rząd francuzki zamyśla postąpić energicznie, końcem skłonienia Grecyi do uiszczenia się z 2ch rat zaciągnionej pożyczki, których terminy bezskutecznie upłynęły; w tym celu oddział floty ma popłynąć na Archipelag; inni zaś utrzymują, że missya powyższa ma związek z powstaniem na wyspie Krecie i że do jéj brzegów eskadra popłynie. Jakkolwiek bądź rzeczy mieć się mogą, to wszystkich zastanawia, że pan Piscatory jako członek oppozycyjny mógł przyjąć jakiebądź poselstwo od pana Guizota, którego ministerstwo dotąd i przy każdéj sposobności zwalczał.

Według wiadomości ze Stambułu przez Wiedeń odebranych sułtan miał zażądać od mocarstw sprzymierzonych bezpośredniego wdania się w sprawę turecko egipską; dla tego ażeby ich powagą zmusić Mehmeda Alego do przyjęcia nowych firmanów zmodyfikowanych według życzeń poczwórnego przymierza. Okoliczność ta, dając nam wyraźnie pozuać, jak wielką jest obawa w Stambnle, że vice-król Egiptu nowe będzie czynić trudności, może łatwo przedłużyć układy, które już za ostatecznie ukończone uważano.

— *Dnia* 20 *Maja.* —

W dalszym ciągu obrad nad budżetem izba deputowanych zatwierdziła następujące summy: na wybudowanie koszar, szpitalów, prochowni

więzień dla wojskowych i t. p. zakładów 74,500,000 fr. Dalej 52 milionów na nadzwyczajne budowle dla marynarki wydziału. Administracya dróg i mostów otrzymała 40 milionów na ukończenie rozpoczętych robot. Nakoniec cały projekt większością 188 przeciw 54 głosów przyjętym został. Potém izba bez rozpraw przyjęła wniosek przeznaczający 1,500,000 fr. na wsparcie tych departamentów, gdzie powodzie tegoroczne wielkie poczyniły szkody.

Wiadomości o porażce ministerstwa Angielskiego w izbie niższéj wczoraj tu z południa odebrano drogą telegraficzną, właśnie gdy się odbywała rada ministrów któréj król przewodniczył.

Najnowsza depesza telegraficzna z dnia 13 maja donosi z Algieru, o zaszłych potyczkach z Arabami nad któremi Francuzi znaczne odnieśli korzyści.

Eskadra mająca niebawnie wypłynąć na Archipelag, składać się będzie z 2 okrętów liniowych i 3 fregat pod rozkazami Contr-Admirała de la Susse.

— *Londyn* 19 *Maja.* —

Po długich i bardzo zaciętych sporach o prawie zbożowém izba niższa przystąpiła dziś do kreskowania, w skutek którego, jak to już przewidywano, ministrowie zostali w mniejszości 36 głosów; poczem posiedzenie do następnego wieczora odroczono.

Co ministrowie po dzisiejszéj porażce uczynią, niewiadomo; zdaje się jednak, że parlament rozwiąże i dopiero jeśliby nowe wybory nie zapewniły większości, postanowili podać się do dymissyi.

W całéj Anglii spodziewają się tego roku obfitych zbiorów i wnoszą ztąd że ceny zboża znacznie spadną.

— *Kopenhaga* 19 *Maja.* —

Wybierając się w podróż do Rzymu Albert Thorwaldsen, pożegnał swoich duńskich ziomków przez pisma publiczne, zawiadamiając ich zarazem, iż ze swojemi zbiorami na zawsze wróci, skoro nowy gmach na muzeum przeznaczony wykończoném zostanie.

— *Madryt* 12 *Maja.* —

Zaledwie mianowanie rejenta do skutku przyszło, a już wydarzyła się taka okoliczność, która sama z siebie będzie dostateczną, aby przekonać czy w wyborze nie ma naród zawodu. Flaga hiszpańska została znieważoną przez samowładne postępowanie konsula angielskiego w Gibraltarze. Po wyjaśnieniu tego nader ważnego wypadku nie omieszkamy donieść, jaki obrót sprawa ta wzięła i jakiéj satysfakcyi Rząd hiszpański spodziewać się może w obecnym stanie rzeczy.

— *Konstantynopol* 27 *Kwietnia.* —

Journal de Smyrne donosi, że wiadomość o przystąpieniu Francyi do poczwórnego przymierza w celu załatwienia sprawy wschodu z wielkiem została przyjętą zadowoleniem od sułtana i ludu; gdyż dotychczasowe wyłączanie się Francyi za jedyną i największą uważano przeszkodę na drodze wznowionych układów przez powtórnie zebraną konferencyę w Londynie, która uważając rzecz za ostatecznie ukończoną rozwiązała się była jako w téj mierze zbyteczna i niepotrzebna.

Wiadomości z poprzednich poczt.

— *Londyn* 15 *Maja.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby wyższéj, lord Fitzwilliam oświadczył, iż w przyszły poniedziałek przedłoży petycyę municypalności Manszester o zupełne zniesienie prawa zbożowego. Hrabia Warneliffe podał następnie kilka petycyi o zmianę prawa o małżeństwie, zabraniającego zawierania ślubów między osobami tylko zpowinowaconemi z sobą, naprzykład między wdowcem i siostrą jego zmarłéj żony, i t. p. Biskup londyński opierał się temu wnioskowi.

W izbie niższéj prowadzono daléj rozprawy nad kwestyą cukrową. Pan Howard powiedział między innemi: »Pochwalam zasady budżetowe i jestem przekonany, że jeśli ministrowie odwołają się do narodu, (oklaski ze strony ministeryalnéj), naród odpowie zamiarom rządu. Ponieważ dowóz cukru z naszych osad prawdopodobnie nie może wystarczyć naszym potrzebom, potrzeba przeto przypuścić obcy cukier, chociażby też wyrabiany przez niewolników. Przekonany jestem mocno, że opozycya, jeśliby stanęła u steru, przyjęłaby ten sam plan, który dziś odrzuca, ale pragnę, aby go reformiści a nie konformiści przeprowadzili, spodziewam się że ministrowie w żadnym razie nie wezmą dymisyi, niespróbowawszy pierwéj rozwiązania parlamentu. (Wielkie oznaki zadowolenia ze strony ministeryalnéj).

Następnie Alderman Copeland; sir l'Douglas, p. Jsraeli i Kemble powstawali przeciw projektom ministrów, Sir E. Willmot zarzucał im, że tylko dla tego tak nagle wystąpili z temi propozycyami, aby się utrzymać na nrzędach, ponieważ postrzegli, że utracą wielu strouników, jeśli nie uczynią dla nich tych nstąpień. (To ostatnie zdanie jest bardzo fałszywe i zbija się przez to samo, że właśnie wielu dotychczasowych strenników gabinetn wystąpiło przeciw niemu z powodu teraźniejszego projektu, jak naprzykład doktór Lushington, O'Connel i inni; a główni przeciwnicy prawa zbożowego i towarzystwa uorganizowane w tym celu, nie zupełnie są zadowolonemi reformą projektowaną przez gabinet, ponieważ żądają zupełnéj wolności handlu zbożowego). Za ministrami przemawiali jeszcze pp. Vivian, Parnell, Verneo i kanclerz izby skarbowéj, poczém rozprawy zostały odroczone.

Raporta z Bogota 8 lutego potwierdzają wiadomość o zupełnéj porażce powstańców prowincyi północnych. Prowincya Cartagena, Santa Marya, i Panama, zrzekły się swoich planów niezawisłości. Kongres ma się zebrać dopiero w d. 1 marca.

Podług wiadomości otrzymanych w Amsterdamu, listy które nadeszły do tego miasta z Ameryki donoszą iż paropływ *Prezident*, o którym tak dawno nie mieliśmy żadnéj wiadomości, i który podług wszelkich obliczeń prawdopodobieństwa, miany już był za zgubiony, przybył do wyspy Barbadoes, w prawdzie znacznie uszkodzony, jednakże naprawa jego nie wiele czasu wymagać będzie i dla tego wkrótce statek ten puści się w podroż z powrotem do Anglii. W drodze statek ten mimo okropnéj bnrzy jaką wytrzymał nie stracił jednak żadnego z podróżnych co najbardziéj ważnym jest dla licznych rodzin które drżały o los swoith krewnych znajdujących się na tym statkn, a nawet już pewną śmierć ich opłakały.

— Egipt. —

W Alexandryi śmiertelność ciągle jest bardzo wielka. Do zarazy przyłączyła się jeszcze ospa arabska. W Yemen stan bezrządu jest tak wielki, że konsulowie europejscy chcą się cofnąć do Kairo. Ten stan rzeczy wywiera wpływ i na Abysynię. Pan Abadin i jego brat musieli ztamtąd uciekać, albowiem król Gondy chciał im kazać ręce i nogi poobcinać. Wyprawa francuzka pod dowództwem pułkownika Combes, powraca do Francyi nic nie sprawiwszy. Wojsko w Kairo i Delta musi być zmniejszoném, w skutku wysłanych do Alexandryi, Damiette i Rozette posiłków. Mehmed Ali zdaje się mieć zamiar udania się do Kairo.

— Bombaj 1 Kwietnia.

Stan rzeczy w Afganistanie nader ważną przybiera postawę. Donosiliśmy przed niejakim czasem, że persowie zmierzają ku Heratowi, i że Kauiran Szach wysłał do nich deputacyę z powitaniem. Podług ostatnich doniesień 56,000 persów wkroczyło do Heratu a połączywszy się z wojskiem Kamrana wyruszyli daléj dla wypędzenia anglików z Kandahar. Major Todd opuścił Herat po wkroczeniu persów. Nieprzychylni anglikom urzędnicy dawnego rządu podburzają lud przeciw władzy angielskiéj i szachowi Sudszy, którego chcą wygnać z Afgauistanu. W niektórych miescach już wybuchło powstanie. W skutku tych poruszeń 8 pułków wojska angielskiego wyruszyło z Sind do Kandahar.

Rozmaitości.

Przyjaźń w nieszczęściu

Alfons Karr, opowiada w swoim dzienniku osy: Znałem młodego człowieka, który był zdrów, dosyć nkształcony i bardzo bogaty, słowem usposobiony na szczęśliwego. Aby nim zostać postanowił jak najwięcéj skarbić sobie przyjaciół, co udało się mu zupełnie, zwłaszcza, że pieniędzy nie szczędził. Każdy był jego przyjacielem, lecz rychło przyszło przekonanie, że i przyjaźń bywa nieszczęściem. Z przyjaciołmi nie ma etykiety, przeto w zimie ledwo mógł zyskać najodleglejsze miejsce od kominka; przy stole dla niego najpóźniéj nakrywano, i t. d.. Pewnego dnia napisał do niego przyjaciel: »Ratuj się, jestem zawikłany w spisku, który ukryto. Znaleziono moje papiery. Ponieważ jesteś moim przyjacielem, i ponieważ wiem, że na ciebie można liczyć, przeto umieściłem twoje imie na czele listy sprzysięgłych. Wszyscy będziemy na śmierć skazani, przeto ratuj się jak możesz.« Mieszkał daleko; bryftreger znając go dobrze, mniemał, że nie zawadzi oddać list dniem późniéj. Tuż za listem nadeszli żołnierze. Officer dowodzący, był przyjacielem nieszczęśliwego, nie chciał więc osobiście dotknąć się podejrzanego i został przededrzwiami; żołnierze weszli sami i nienajgrzeczniéj powitali więznia. Ten zdołał przecież wyskoczyć oknem, ale nieszczęśliwym trafem spadł na przyjaciela, który krzyknął z całego gardła i zwabił żołnierzy. Biednego schwytano i osadzono. Proknrator Jeneralny przy-

jaciel oskarżonego, chcąc okazać się sprawiedliwym i bezstronnym, wyszukiwał jak najwięcéj zarzutów. Obrońca także przyjaciel oskarżonego; był tak wzrnszonym, iż słowa nie mógł wydobyć. Nieszczęśliwego skazano na karę śmierci. Władza z przezorności, aby liczni przyjaciele delikwenta nie nłatwili mu ucieczki, kazała włożyć mu pęta i zamknąć go na osobności. Mistrz także przyjaciel skazanego, nie mógł pohamować zbytku wzruszenia; drzała jego ręka, i dopiero przy 4tym cięciu zdołał odłączyć głowę od ciała.

Xżna Devonszyr zapytała raz szkockiego mieszczanina, zkąd to pochodzi, że większa liczba Szkotów opuszczających swój kraj rodzinny ma więcéj talentu niż ci którzy zostają w domu. »Przyczyna jest bardzo jasna, odrzekł zagaduiony, na granicy ustawieni są dozorcy którzy przejeżdżających examinują, aby tylko rozsądnych wypuszczano.« »W takim razie musiano pana przemycać,« zawołała xiężna.

— Xiążę Fryderyk Modeny kazawszy sobie wystawić nowy pałac, nie wiedział gdzie podziać dawny. Człowiek ograniczony doradził, aby wykopano dół dla pomieszczenia grnzu. »A cóż poczniemy z wykopaną ziemią?« zapytał Fryderyk. Na to odrzekł doradzca: »Trzeba wykopać dół większy aby wszystko można było pomieścić.«

— Dentysta Sempson wynalazł sposób naśladowania ludzkiego ciała z tektury (papier maché) dla uczących się anatomii; dotychczas po większéj części używano takich imitacyi z gipsn.

— Kapitalista wcale bezinteresowny, życzy sobie wypożyczyć summę zł. 50,000 na lat 20. Hypoteki nie żąda, kontentować się będzie procentem prawnym 5 od 100, ale chce aby mu z góry za cały czas zapłacono.

Doniesienia Urzędowe.

Vorladungs=Edickt.

Von dem k. k. gefertigten ldf Pfleggerichte St. Johann im Salzburger Kreise des Landes ob der Enns wird hiemit bekannt gemacht. Es sey auf Einschreiten der praesumtiven gesetzlichen Erben des am 7 December 1779 zu Wagram dieß Gerichts geboren, und seit dem Jahre 1803 unbekannten Aufenthalts von hier abwesenden Johann Georg Sieberer, Röckwirthssohnes von Wagram in die Einleitung zur Todes=Erklärung des genannte Johann Georg Sieberer gewilliget worden. Es wird demnach Johann Georg Sieberer aufgefordert, entweder bey diesem Gerichte persönlich zu erscheinen, oder seinen gerichtlich aufgestellten Curator Sebastian Ofensberger am Kreuzsalhäusl zu St. Johann von seinem Aufenthalte Nachricht zu geben, widrigens nach fruhtlosem Verlaufe des Termines von einem Jahre 6 Wochen 3 Tagen auf weiteres Ansuchen der Interessenten Johann Georg Sieberer für bürgerlich todt erklärt, und dessen Vermögen den sich legitimirenden gesetzlichen Erben eingeantwortet werden würde

K. K. ldf Pfleggericht St. Johann im Salzburger Kr. am 11 Juny 1839.

CENY ZBOŻA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 24 i 25 maja 1841 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	16	15	17	15	15	—	16	—	13	—	14	20
„ Zyta.....	14	9	15	24	13	—	13	15	—	—	12	—
„ Jęczmien	13	—	14	15	11	10	12	—	10	—	11	—
„ Owsa.....	—	—	11	—	—	—	10	—	—	—	8	—
„ Grochu ..	—	—	16	26	—	—	13	—	—	—	—	—
„ Jagieł...	—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	—	—
„ Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Tatarki		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od 2 złp. do złp. 1 gr. 18 i złp. 1 gr 6

„ słomy złp. 1 gr. 6

Sporządzono w Wydziale S. W. i Policyi.

Kraków d. 26 maja 1841 r.

J. Chaberski Z. R. W. S. W.

DONIESIENIE TEATRALNE.

Dziś artyści niemieccy przedstawią wielką operę w 2ch aktach pod nazwą: *Tytus.*